

СТАНОВИЩЕ

Изготвил становището: проф. д-р Анета Георгиева Денева, научна специалност „Икономика и управление“ (индустрия), СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

член на Научно жури съгласно Заповед № 337/29.05.2020 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ в процедура за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 Икономика, докторска програма „Икономика и управление (аграрна икономика)“.

Автор на дисертационния труд: Боряна Румянова Георгиева, редовен докторант по докторска програма „Икономика и управление (аграрна икономика)“ при СА „Д.А.Ценов“ – Свищов

Тема на дисертационния труд: „Възможности и предизвикателства на малкия бизнес в селските райони“

1. Общо представяне на дисертационния труд

Представената разработка е в *обем* от 172 страници и се състои от увод, три глави, и приложения. Изложението е от 156 страници и в него са включени 31 фигури и 26 таблици.

Структурирана е правилно. Използван е *традиционния подход* – в първа глава са разгледани *теоретичните основи* на проблема и са представени *предимствата и ограниченията на малкия бизнес, нормативната му регламентация както и етапите в неговото развитие*, във втора глава е описана *ролята на малкия бизнес за развитие на селските райони в Република България, на базата на съществуващи SWOT анализи е очертана ролята на малкия бизнес за развитието на селските райони*, а в трета е направена оценка както на въздействието на социално-икономическото развитие върху малкия бизнес в селските райони, така и на основните фактори, влияещи върху конкурентоспособността на малкия бизнес.

Представен е и Автореферат на дисертационния труд с обем от 45 страници.

Използваната литература е пряко свързана с разработваната проблематика. Тя е цитирана коректно и са спазени правилата на научната етика. Библиографската справка съдържа 101 заглавия, от които на кирилица – 92, на латиница – 9.

2. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Малките предприятия са с утвърдено място в българската икономика. Техните традиции са свързани още с осъществяването на идеите на Възраждането. През годините интересът към тях ту отслабва значително, ту

нараства съобразно начина на изграждане и функциониране на националната икономика. Световното икономическо развитие категорично доказва предимството на малките предприятия, като форма за осъществяване на производствена дейност. Малките предприятия притежават редица специфични черти и особености, които ги налагат така масово в стопанската практика: мобилен характер, отвореност по отношение техническите новости, опростена производствена и управленска структура, осигуряват нови работни места и др. Всичко това им предопределя специална роля в генерирането на икономическия растеж. За съжаление малкият бизнес в селските райони е изправен пред множество предизвикателства.

В българската научна литература *са достатъчно много изследванията* по проблемите на малкия бизнес като цяло и *сравнително малко* са те в областта на малките стопански структури в селските райони на Република България. Съществуват определени публикации, свързани с отделни проблеми на развитието на малкия аграрен бизнес.

Обектът на изследване е правилно дефиниран.

За *предмет* на изследването са посочени „*възможностите и предизвикателствата за развитие на малкия бизнес в селските райони на Р България*”. Считам, че тази формулировка е **твърде обща** и се нуждае от прецизиране за да съответства на поставените цели и задачи.

Основната цел не е дефинирана **кратко и ясно**. Посочено е, че тя е свързана с проучване на теоретични постановки, формулиране на трудности и извеждане на възможности за развитие на малкия бизнес в селските райони.

Направеното емпирично проучване е *представително* независимо, че не става ясно как точно е определена извадката.

Изложението е балансирано. Използвани са разнообразни изследователски методи и подходи.

Авторефератът пълно и точно отразява съдържанието на дисертацията и постигнатите изследователски резултати. Основните моменти от дисертацията намират своята публичност в публикуваните 1 статия и 3 доклада. Освен това докторантът има участие в глава от колективна монография.

3. Научни и научно –приложни приноси на дисертационния труд

Научно-приложните и приложните приноси на дисертационния труд на докторант **Боряна Румянова Георгиева** могат да бъдат търсени в следните насоки:

1. Въз основа на извършена систематизация и аналитичен преглед на съществуващите концепции за същността и особеностите на малкия бизнес е изведена и обогатена дефиницията на понятието „малък бизнес“.

2. Извършено е аналитично изследване с теоретико-методологичен и практико-приложен характер на социално-икономическите фактори за развитие на общините в селските райони.

3. Разработен е адаптиран методически инструментариум за изследване развитието на малкия бизнес в селските райони.

4. Критични бележки

По отношение на дисертационния труд, основното изложение и аргументацията на изводите могат да бъдат направени определени бележки и препоръки.

1. Използвани са различни периоди на изследване – в т. 2.3. – до 2016 г., а в т. 3.3. – до 2018 г.
2. В т. 3.1. вместо да се описва корелационния анализ, би следвало да се представи цялостната методика на изследване и да се защити избора на прилаганите методи.
3. 2020 г. е последната от програмния период, а какво следва след това, какви са перспективите?
4. От 13 март е налице коренна промяна в действащото законодателство, касаещо основните планови компоненти включително и районирането. Как тя ще се отрази на селските райони?

5. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Становището ми е *положително*.

Представеният дисертационен труд на **Боряна Румянова Георгиева**, редовен докторант в катедра „Аграрна икономика“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов на тема „Възможности и предизвикателства на малкия бизнес в селските райони“ е цялостно, завършено и добросъвестно осъществено научно изследване по актуален и значим за стопанската практика проблем. Той отговаря на актуалните в момента изисквания по ЗРАС за придобиване на ОНС „доктор“ по определената научна специалност.

Това ми дава основание за категорична положителна оценка и с пълна убеденост препоръчвам на **почитаемото Научно жури** да присъди на докторант **Боряна Румянова Георгиева** образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Икономика и управление (аграрна икономика)“.

8.07.2020 г.

Член на журито:

/проф. д-р Анета Денева/